

[Morten Lange.]

grundbeløb f. eks., hvorefter man ved arv og inden for familien kan overtage flere brug uden at skulle spørge om forlov — 56.000 kr. er uægtelig et betydeligt grundbeløb at have i loven, det kunne man sikkert, uden at der ville ske nogen fortræd ved det, sætte betydelig længere ned. Der er også forskelligt andet, der efter vor opfattelse er for slapt i dette lovforslag. Især forekommer det mig, at reglen om, at man kan få lov til at vente 6 måneder, efter at man har fået overdraget ejendommen, før man søger tilladelse til at erhverve den, er en bestemmelse, som man de fleste andre steder i vor handels- og omsætningsverden ville anse for ejendommelig. Det normale, hvis man skal overtage et eller andet, som der skal tilladelse til, er, at man sikrer sig tilladelsen, inden overdragelsen sker fyldest. Det må også i denne forbindelse være det naturlige, og det er ikke alene et spørgsmål om god administration, men hvis det skal være sådan, at man først har overtaget ejendommen og så venter i 6 måneder og så spørger pænt om forlov, om man nu også må, så har man dermed automatisk svækket administrationens mulighed for at være krasbørstig, og det skal man ikke gøre, så har man opfordret til en mildhed, som måske slet ikke stemmer med lovens hensigt.

Jeg har nævnt nogle af de punkter, hvor jeg gerne så dette lovforslag skærpet, men det skal ikke forhindre, at jeg stadig væk mener, at forslaget hovedtanke er korrekt, og vi skal gerne medvirke både til et forsøg på at forbedre det og også til dets gennemførelse.

Hvad endelig angår det sidste lille lovforslag om ændringer i lov om landbrugsejendomme, så har det både sine positive og sine negative sider. Til de positive sider må jeg regne, at det giver mulighed for at inddrage noget mere af den frie jord under landbrugsforpligtelsen. Der er stadig væk nogle frie jorder, som ikke kommer med ind, og jeg har forstået, at en lov, som inddrager al fri jord under landbrugsforpligtelsen, vist ikke er så nem at skrive, så det kan godt ske, at det kan blive vanskeligt for mit parti at foreslå skærpelser af dette i en simpel formulering. Vi kan jo fremsætte ønsket; så kan vi se, om vi får noget ud af det. Men vi

kan i hvert fald glæde os over, at lovforslaget giver visse udvidelser i inddragelsen af den frie jord og dermed fjerner noget af spekulationsobjektet fra landet.

Til gengæld er vi ikke helt så lykkelige over samdriftbestemmelsen. Det er ikke, fordi vi ikke er klar over, at samdrift er nødvendig i en masse tilfælde, sådan som dansk landbrug er i øjeblikket, men det er måske nok så meget, fordi vi mener, at der igen bliver tale om en slags dispensation, når man på den måde, som det sker her, lovfæster en bestemmelse om, at det først er efter 8 år, ministeriet skal give sig til at spekulere på, om forholdene nu virkelig har talt for samdrift eller det bare er noget, man i al almindelighed skal gå og skønne sig til. Det er en lovgivning, som forekommer mig ikke at svare til det arbejde, man i øvrigt har befitet sig på at gøre her i det høje ting; jeg tænker på den lovgivning, vi gennemførte sidste år, om sammenlægning af brug på mere permanent basis. Dengang havde vi en enorm diskussion om, hvor få og hvor mange tønder land man kunne tillade sig at sammenlægge endeligt. Her giver man nu en dispensation, der i virkeligheden udvander loven overordentlig meget, ja, ganske enormt, og det forekommer mig, at det er at gå for vidt. Jeg har, som jeg håber jeg gjorde klart, på ingen måde antastet den eksisterende dispensationspraksis, og normalt er det jo sådan, at når en dispensationspraksis er blevet noget fast og har været anvendt i længere tid, finder man det rimeligt at ophøje den til lov, men når vi ser på de to stykker lovgivning, vi her har for os, synes jeg, at den ændring, der her er foreslået, får de to love til at harmonere forholdtvis dårligt sammen.

Jeg skal afsluttende blot komme med et par bemærkninger, som gælder spørgsmålet om ejendomsforholdet og om brug af danske landbrugsejendomme. Vi har jo her det sidste stykke tid beskæftiget os meget væsentligt med en støttelovgivning for landbruget, og vi kan forudse, at det vil vi komme til mange år frem i tiden. Der er ikke nogen, der har kunnet stille os i udsigt, at i løbet af så og så kort en periode vil dansk landbrug være kommet i en sådan situation, at man ganske kan se bort fra tilskud af offentlige midler. Vi må regne med, at tilskud langt frem i tiden vil være en nødven-